

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/203/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816206046
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5816206046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcu: I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom I. XXX, XXX XX S., Q., právne zastúpený: JUDr. Peter Vevurka, advokát so sídlom R. XXX/XX, XXX XX F., proti žalovaným: 1/ MUDr. Q. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, S. XXX, XXX XX S., zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: Mgr. Ing. Ľudmila Djubeková, nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX, XXX XX S., 2/ I. P., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, S. XXX, XXX XX S., 3/ H. E., nar. XX.X.XXXX, U. XXX, XXX XX S., 4/ Obec Rabča, Hlavná 426, 029 44 Rabča, IČO: 00 314 838, žalovaní 2/ až 4/ právne zastúpení: Mgr. Igor Palider, advokát so sídlom W. XXX, XXX XX W., v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 10C/206/2016-95 zo dňa 07.11.2017, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v 1/ až 4/ rade **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutím rozsudkom žalobu zamietol a zároveň priznal žalovaným v rade 1/ až 4/ proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu 13.12.2016 žiadal, aby súd určil, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na týchto listoch vlastníctva (ďalej aj len „LV“) vedených pre k.ú. a obec S.: LV č. XXXX - parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 1526/21 orná pôda o výmere 2826 m² na podiel pod B31 v 31/625 úč.; LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 1523/3 orná pôda o výmere 1951 m², parc. č. 1526/21 orná pôda o výmere 2519 m², parc. č. 1526/5 orná pôda o výmere 958 m², parc. č. 1526/19 orná pôda o výmere 2262 m², parc. č. 1621 orná pôda o výmere 504 m², parc. č. 1622 orná pôda o výmere 474 m², parc. č. 1627 orná pôda o výmere 703 m², parc. č. 1638 orná pôda o výmere 879 m²- na podiel pod B32 v 31/625 úč.; LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 1564 orná pôda o výmere 1592 m² na podiel pod B27 v 31/625 úč.; LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 1428/3 orná pôda o výmere 823 m², parc. č. 1442/1 orná pôda o výmere 212 m², parc. č. 1470/4 trvalé trávnaté porasty o výmere 57 m², parc. č. 1472/1 orná pôda o výmere 34 m², parc. č. 1482/1 orná pôda o výmere 15 m², parc. č. 1482/3 orná pôda o výmere 53 m², parc. č. 1484/1 orná pôda o výmere 9 m², parc. č. 1484/5 orná pôda o výmere 13 m², parc. č. 1490 orná pôda o výmere 399 m² na podiel pod B7 v 1/4 úč.; LV č. XXXX k.ú S. E KN parcely parc. č. 1461 trvalé trávnaté porasty o výmere 130 m², na podiel pod B6 v 1 úč., LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 1486 trvalé trávnaté porasty o výmere 5502 m² na podiel pod B27 v 1/16 úč.; LV č. XXXX parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parc. č. 4153/1 zastavané plochy

a nádvoria o výmere 55 m², parc. č. 4153/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 171 m² pod B6 v 1 úč., LV č. XXXX parcely registra „E“ evidované na mape určeného operátu parc. č. 1486 trvalé trávnaté porasty o výmere 5502 m² na podiel pod B27 v 1/16 úč., s tým, že žalovaným v 1/ až 4/ bude uložená povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne trovy konania a trovy právneho zastúpenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil nasledovný skutkový stav. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. NO-5C 133/2004 súd zistil, že žalobca sa ako žalobca voči právnej predchodkyňi žalovaných v rade 1/ až 3/ D. E., rod. I. ako žalovanej domáhal určenia, že osvedčenie o držbe N 607/94 zo dňa 21.03.1995 vydané notárkou JUDr. Helenou Machajovou je neplatné. Podanie návrhu odôvodňoval v tamtom konaní v podstate tými istými skutkovými okolnosťami ako podanie žaloby v tomto konaní. Označené konanie bolo skončené tak, že tamojší okresný súd spomínaným rozsudkom, č.k. NO-5C 133/2004-36 z 13.12.2005, žalobu zamietol. V dôvodoch svojho rozhodnutia okresný súd s poukazom na § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že: „Žalobca podanou žalobou neuplatnil vlastnícke právo, ale žiadal o určenie neplatnosti osvedčenia vydaného notárom podľa zák. č. 293/92 Zb. Podmienky, ktoré podľa zákona mala spĺňať osoba žiadajúca o vydanie notárskeho osvedčenia skúmal príslušný notár, ktorý bol o vydanie notárskeho osvedčenia požiadaný. Tento notár vo svojej právomoci, ktorá mu bola zverená zák. č. 293/92 Zb. rozhodol, či boli splnené podmienky na vydanie osvedčenia podľa tohto zákona alebo nie a o uvedenej skutočnosti spísal notársku zápisnicu, ktorá spĺňa formálne náležitosti požadované u notárskej zápisnice. Samotný žalobca nezabránil vydaniu osvedčenia podaním námietok, či už na Obecnom úrade v Rabči resp. na Notárskom úrade JUDr. Machajovej. Ak teda zákonom bola zverená právomoc rozhodovať o vydaní notárskeho osvedčenia notárovi, ktorý bol požiadaný o vydanie osvedčenia, súd potom nemôže preskúmať platnosť resp. neplatnosť takto vydaného osvedčenia požiadaným notárom. Ak by aj súd z akéhokoľvek iného dôvodu návrhu žalobcu vyhovel - určil neplatnosť notárskeho osvedčenia, na postavení žalobcu vo vzťahu ku katastru nehnuteľnosti by sa nič nezmenilo a žalovaná by aj naďalej zostala zapísaná ako vlastníčka týchto nehnuteľností na príslušných listoch vlastníctva. Takýto výrok súdu by nebol spôsobilý pre zápis zmeny v katastri v zmysle katastrálneho zákona. Predmetný rozsudok nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 3.2.2006.“ Tamojší súd tiež poukázal „na ďalšiu závažnú skutočnosť, totiž plynutie 10 ročnej lehoty ustanovenej v § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. Jej plynutie sa podľa dikcie zákona prerušuje výhradne uplatnením vlastníckeho práva dotknutej nehnuteľnosti na súde, inými slovami podaním žaloby o určenie vlastníctva. Navrhovateľ však podal iba návrh na určenie neplatnosti notárskeho osvedčenia, ktorý na plynutie vyššie uvedenej lehoty nemá vplyv a žalovaná bola zapísaná na príslušné LV ako vlastníčka dňa 30.10.1995.“ Predmetný rozsudok nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť dňa 03.02.2006. Po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu okresný súd konštatoval, že z hľadiska právneho posúdenia súd predmetnú žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti posudzoval ako určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) CSP (predtým § 80 písm. c/ O.s.p.). Podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle zákona je danosť (existencia) naliehavého právneho záujmu, ktorý musí súd skúmať ex off. V predmetnej veci bolo zo skutkového hľadiska zistené, že dňa 21.03.1995 bolo vo forme notárskej zápisnice č. N 607/94, NZ 118/95 vydané notárkou JUDr. Machajovou osvedčenie podľa zákona č. 293/1992 Zb. o oprávnenej držbe sporných pozemkov právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/. Na základe tohto osvedčenia bola v katastri nehnuteľností v roku 1995 s účinkom od 30.10.1995 zapísaná za spoluvlastníka sporných pozemkov právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/. Jeden rok a 20 dní pred uplynutím 10-ich rokov od uvedeného zápisu sa žalobca podaním návrhu v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. NO-5C 133/2004 domáhal určenia, že predmetné osvedčenie o držbe je neplatné. V posudzovanom prípade sa súd musel prioritne zaoberať predovšetkým tým, či podanie tohto návrhu, o ktorom bolo rozhodnuté Okresným súdom Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. NO-5C/133/2004 malo vplyv na plynutie 10 ročnej lehoty stanovenej v § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. v znení platnom do 01.12.2000 a zároveň či vzhľadom na výsledok predmetného súdneho konania došlo k strate dobromyseľnosti právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/. V tomto smere sa okresný súd stotožnil s právnym názorom vysloveným Okresným súdom Dolný Kubín v rozsudku č.k. NO-5C/133/2004-36 z 13.12.2005, že podanie návrhu o určenie neplatnosti notárskeho osvedčenia nemalo vplyv na plynutie tejto 10 ročnej lehoty (§ 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. v znení platnom do 1.12.2000), ktorá uplynula (43 dní) pred vyhlásením tamtoho rozsudku. Navyiac od právoplatnosti označeného rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín (t.j. od 3.2.2006) až do podania žaloby, o ktorej súd koná v tomto konaní (t.j. do dňa 13.12.2016) uplynulo 10 rokov 10 mesiacov a 11 dní - teda viac ako ďalšia 10 ročná doba. Žalobca svoju dlhoročnú pasivitu zdôvodnil len tým, že to bolo komplikované. I keď súd má za to, že vo vzťahu k narušeniu, resp. zániku dobromyseľnosti držiteľa postačuje ingerencia skutočného vlastníka spôsobilá vyvolať u držiteľa pochybnosti o vlastníctve spornej veci, v

posudzovanom prípade vo vzťahu k narušeniu dobromyseľnosti právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/ súd uvádza, že i keby podanie tamtoho návrhu toto narušenie (resp. stratu) dobrej viery vyvolalo, výsledok tamtoho konania vyznievajúci v prospech právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/ (t.j. zamietnutie návrhu žalobcu v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. NO-5C/133/2004) by momentom vyhlásenia zamietajúceho rozhodnutia súdu (t.j. 13.12.2005), ktoré sa stalo právoplatným, toto narušenie dobromyseľnosti konvalidovalo, resp. minimálne by bolo dôvodom na obnovenie dobromyseľnosti (a to aj za predpokladu že by mala začať plynúť nová vydržacia lehota). Súd v súlade s konštantnou judikatúrou (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 47/2012 z 30.4.2013 publikovaný v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod číslom 125/2014) teda konštatoval, že kvalifikovaným uplynutím času, t.j. 10-ročnej doby bez toho, žeby si vlastnícke právo k predmetným pozemkom riadne uplatnila iná osoba, nadobudla právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/ spoluvlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam osobitným spôsobom, na základe skutočnosti upravenej zákonom (§ 2 zákona č. 293/1992 Zb. v znení platnom do 30.11.2000 vrátane, resp. do 01.12.2000). Na vzťahy existujúce pred týmto zápisom nie je možné prihliadať, pretože mohli byť relevantné len počas plynutia stanovenej 10-ročnej doby. Podľa právneho názoru súdu právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/ zapísaná v katastri nehnuteľností od 30.10.1995 za spoluvlastníčku sporných pozemkov na základe osvedčenia o ich držbe, nadobudla týmto zápisom právne postavenie oprávneného držiteľa zo zákona. Preto žalovaní v rade 1/ až 3/ ako právni nástupcovia zapísanej spoluvlastníčky a žalovaná v rade 4/ v konaní neboli povinní tvrdiť, a teda ani preukazovať nadobudnutie oprávnenej držby v čase predchádzajúcom tomuto zápisu (dokazovanie vykonané súdom na túto okolnosť by bolo nadbytočné). Keďže účinnosťou zákona č. 393/2000 Z. z. - ktorým bol novelizovaný zákon č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam (vypustený aj § 2 tohto zákona) sa na právnom postavení právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/ ako oprávnenej držiteľky nič nezmenilo a neboli zistené žiadne skutočnosti, v dôsledku ktorých by v dobe 10-tich rokov (plynúcej odo dňa jej zápisu do katastra) došlo k relevantnej a trvalej strate dobromyseľnosti a tým aj oprávnenej držby. Právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/ teda splnila podmienky vydržania vlastníckeho práva k pozemkom podľa § 134 Občianskeho zákonníka. Uplynutím doby 10-tich rokov, t. j. dňom 30.10.2005, sa tak stala podielovým spoluvlastníkom sporných pozemkov, pričom zároveň zaniklo vlastnícke, resp. spoluvlastnícke právo doterajších vlastníkov. Z uvedeného rezultuje právny záver o neopodstatnenosti predmetnej určovacej žaloby z dôvodu, že právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/ sa uplynutím 10-ich rokov od uvedeného zápisu notárskeho osvedčenia v katastri nehnuteľností stala podielovým spoluvlastníkom sporných pozemkov. Arbitrážnosť, resp. ústavnú nekomfortnosť vysloveného právneho názoru nekonštatoval ani Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č.k. II. ÚS 42/2015-15 z 10.2.2015. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti okresný súd vyhodnotil žalobu žalobcu ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol súd (§ 262 ods. 1 CSP) podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z toho, že žalovaná strana bola v celom rozsahu úspešná, keďže žalobe žalobkyne nebolo vyhovené (bola zamietnutá), preto žalovanému v rade 1/ až 4/ súd priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca, kde uviedol že navrhuje, aby Krajský súd napadnutý rozsudok súdu I. inštancie zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na nové konanie a rozhodnutie, pretože ho považuje za nesprávny, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca tvrdí, že už v prvostupňovom konaní preukazoval stratu dobromyseľnosti právnej predchodkyne žalovaných v 1/ až 3/ rade, D. E., a to skutočnosťou majúcou podstatný význam na plynutie doby oprávnenej držby a to že už v roku 2004 podal žalobu na okresný súd v Dolnom Kubíne sp. zn. NO-5C/133/2004, teda pred uplynutím 10 ročnej lehoty od zápisu vyhlásenia do notárskej zápisnice o držbe, D. E., do evidencie katastra nehnuteľnosti, v ktorej spochybnil pravdivosť jej vyhlásenia do notárskej zápisnice. Súd I. inštancie sa nevyporiadal dostatočne s jeho argumentáciou vo vzťahu k strate dobromyseľnosti D. E., a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Z obsahu žaloby podanej na okresný súd Dolný Kubín dňa 10.11.2004 je nesporné, že v podanej žalobe napadol a poprel pravdivosť tvrdení žalovanej D. E., ktoré uviedla do notárskej zápisnice N 607/94, NZ 118/95 zo dňa 21.03.1995, teda popieral ňou tvrdené skutočnosti o nadobudnutí vlastníckeho práva a oprávnenú držbu. Je nesporné, že D. E. bola žaloba doručená, táto sa oboznámila s obsahom žaloby, teda od momentu doručenia žaloby si musela byť vedomá, že jej vlastníctvo k veci je popreté skutočným vlastníkom sporných nehnuteľností, teda žalobcom. Týmto momentom nastala strata dobrej viery D. E., právnej predchodkyne žalovaných v 1/ až 3/ rade, ktorá sa neobnovuje a to ani pri nečinnosti vlastníka. Žalobca v odvolaní citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Obdo/43/2016, podľa ktorého strata dobromyseľnosti držiteľa nastáva okamihom, keď sa mu stanú známe skutočnosti, ktoré u neho

museli vyvolať pochybnosť o tom, že mu vec patrí a za takú skutočnosť nemožno považovať len podanie vlastníckej žaloby ale aj iný prejav vlastníka, z ktorého je zrejmé, že popiera vlastníctvo a oprávnenosť dobromyseľnej držby držiteľa. Žalobca sa nestotožňuje ani s názorom súdu, že zamietnutie jeho žaloby v konaní sp. zn. NO-5C/133/2004 konvalidovalo, resp. by bolo dôvodom na obnovenie dobromyseľnosti D. E. a to aj za predpokladu, že by mala začať plynúť nová vydržacia lehota. Obsahu jeho žaloby, skutkové tvrdenia, v roku 2004, v ktorých poprel pravdivosť vyhlásenia D. E. do notárskej zápisnice, a oboznámenie sa z jej skutkovými tvrdeniami, muselo u D. E. vyvolať dôvodne pochybnosť o tom, že jej spoluvlastnícky podiel k sporným nehnuteľnostiam patrí. Strata dobromyseľnosti je trvalá. Táto sa neobnovuje. D. E. po rozhodnutí súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. NO-5C 133/2004 nevykonala žiadny ďalší úkon, ktorý by zakladal vznik novej oprávnenej držby. Po celú dobu od podania žalobcovej žaloby na okresný súd Dolný Kubín v roku 2004 a oboznámením sa s obsahom jeho žaloby, popierajúcej jej vyhlásenie do notárskej zápisnice, bola nedobromyseľná a to až do svojej smrti dňa 09.08.2013. Právna predchodkyňa žalovaných v 1/ až 3/ rade nemohla vzhľadom na stratu dobrej viery (žaloba vo veci NO 5C/133/2004) pred uplynutím doby 10 rokov od zápisu osvedčenia o držbe do katastra nehnuteľností, nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, potom ani žalovaní v rade 1/ až 3/ ako právni nástupcovia D. E. nemohli v konaní o dedičstve nadobudnúť vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. V zmysle Uznesenia NS SR sp. zn. 2 Cdo 196/2008, podľa názoru žalobcu nová vydržacia lehota nemohla D. E. plynúť po rozhodnutí Okresného súdu v Dolnom Kubíne sp. zn. NO 5C/133/2004 a preto jeho žaloba v tomto konaní, aj keď bola podaná po uplynutí 10 rokov od rozhodnutia okresného súdu v Dolnom Kubíne, s poukazom na nepremiľateľnosť vlastníckeho práva, je dôvodná. U žalovaných v 1/ až 3/ rade mohla začať plynúť nová vydržacia lehota od právoplatnosti Osvedčenia o dedičstve sp. zn. 2D/181/2013, Dnot 116/2013 po neb. D. E., ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.03.2014. Vzhľadom k tomu, že žalobca podal žalobu voči žalovaným dňa 13.12.2016, žalovaní na základe osvedčenia o dedičstve nemohli vydržať sporné nehnuteľnosti pre neuplynutie 10- ročnej lehoty od ich nadobudnutia smrťou poručiteľky. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti má žalobca za to, že napadnuté rozhodnutie súdu I. inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nerešpektujúc stanovisko Najvyššieho súdu SR a súdnu prax všeobecných súdov v názore na posúdenie okolností straty dobromyseľnosti držiteľa veci, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto navrhuje, aby Krajský súd napadnutý rozsudok vo všetkých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrili žalovaní v rade 2/ až 4/. Vo svojom vyjadrení uviedli, že sa nestotožňujú s argumentáciou žalobcu v jeho odvolaní zo dňa 18.12.2017 a považujú rozsudok Okresného súdu Námestovo 10C 206/2016-95 zo dňa 07.11.2017 za správny, zákonný a presvedčivo odôvodnený. Žalobcom uvádzané judikované rozhodnutia nemožno podľa presvedčenia žalovaných 2/ až 4/ vzťahovať na súdený prípad. Zastávajú názor, podobne ako súd prvej inštancie, že ak došlo k zamietnutiu žaloby žalobcu v konaní OS D. Kubín sp. zn. NO-5C 133/2004, tak táto skutočnosť len musela umocniť presvedčenie zomr. D. E., že jej sporné pozemky majú patriť. Samotné zamietnutie spomínanej žaloby žalobcu, takto nemohlo viesť k strate dobromyseľnosti, oprávnenosti držby ak zastaveniu plynutia vydržacích lehôt u D. E.. Tvrdenie žalobcu v odvolaní takto odporuje aj logickému vnímaniu dôsledkov súdneho konania pre účastníka, ktorý bol v celom rozsahu úspešný a mal postavenie dobromyseľného držiteľa. Strata dobrej viery podľa presvedčenia žalovaných v rade 2/ až 4/ u úspešného účastníka súdneho konania nemôže nastať. Bežná osoba, ako úspešný účastník súdneho konania, navyše nemôže poznať dôsledky skončenia konania pre procesné nedostatky alebo pre meritórne rozhodnutie vo veci. Podstatné je, že súd v konaní NO-5C 133/2004 neprijal argumentačné dôvody žalobcu a ako celok žalobu zamietol. Žalovaní 2/ až 3/ za významný pre celé toto konanie považujú aj judikát rozsudok Najvyššieho súdu SR 6Cdo 47/2012 zo dňa 30.04.2013. V odôvodnení uvedeného rozsudku sa jednoznačne konštatuje, že žalovaná bola v katastri zapísaná ako vlastníčka sporných pozemkov na základe osvedčenia o ich držbe a nadobudla týmto zápisom právne postavenie oprávnenej držiteľky zo zákona. Preto nebola povinná tvrdiť a ani preukazovať nadobudnutie oprávnenej držby v čase predchádzajúcom tomuto zápisu. Z ďalších dôkazov vykonaných v tomto súdnom konaní vyplýva, že žalobca si svojim žalobným návrhom v konaní 10C 206/2016 uplatnil svoje nároky voči žalovaným 1/ až 4/ po viac ako 20-tich rokoch od zápisu oprávnenej držby D. E. k sporným pozemkom v notárskej zápisnici N 607/1994 v katastri. Vo vzťahu k žalovanej 4/ ani v odvolaní žalobcu nebol vznesený žalobcom žiadny presvedčivý odvolací dôvod, ktorý by vyvrátil jej procesnú obranu a ktorý by spochybnil postavenie žalovanej 4/ Obce Rabča ako poctivej kupujúcej, ktorá ani nemohla poznať presné okolnosti nadobudnutia sporných nehnuteľností zo strany D. E. a jej právnych nástupcov. Taktiež sa žalovaní 2/ až 4/ stotožňujú so záverom súdu sformulovaným v bodoch 33 a nasl. odôvodnenia

rozsudku, voči ktorým ani nesmerovali odvolacie dôvody žalobcu. Žalovaní 2/ až 4/ preto navrhujú, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Námestovo 10C 206/2016-95 zo dňa 07.11.2017 ako vecne správny ohľadne oboch jeho výrokov potvrdil a zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, pričom výstižne a dostatočne odôvodnil, čo ho viedlo k vydaniu rozhodnutia a vypořiadal sa s rozhodujúcimi skutočnosťami. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorým by sa okresný súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijaté právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd.

9. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

10. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom okresného súdu z hľadiska právneho posúdenia žaloby ako žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti podľa § 137 písm. c) CSP. Vzhľadom na určovací charakter žaloby, povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje výlučne žalobcu. Okresný súd sa preto zaoberal, či žalobca preukázal naliehavý právny záujem, ako základný predpoklad úspešnosti určovacej žaloby.

11. Ak všeobecné súdy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania. (Uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 06.10.2017, sp. zn. II. ÚS 590/2017)

12. Odvolací súd nad rámec uvedeného podotýka, že naliehavý právny záujem musí byť kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Spravidla je naliehavý právny záujem daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia, tiež vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo ak by bez tohto určenia jeho právne postavenie bolo neisté. V tejto spojitosti je primárne potrebné ujasniť, či a ako sa následné požadované určenie môže dotknúť právnych pomerov účastníkov. Určovacia žaloba je zvyčajne prípustná vtedy, ak sa ňou odstraňuje spornosť vzťahu účastníkov a predchádza vzniku ďalších sporov, prípadne, ak sa vytvára pevný základ právneho vzťahu medzi nimi. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Nejde o určovaciu žalobu ako takú, ale o to, čoho alebo akého určenia sa žalobca

domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Záver súdu o existencii či neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá primárne posúdenie, či podaná určovací žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či spornosť neodstraňuje, ale zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Primárne teda je potrebné, aby žalobca osvedčil svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, keď posúdenie osvedčenia, resp. neosvedčenia naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom pre zamietnutie žaloby. Určovacia žaloba je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo.

13. Okresný súd správne konštatoval, keď v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej sporovej veci bola podmienka preukázania naliehavého právneho záujmu splnená, nakoľko v zmysle konštantnej judikatúry, ak je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník spornej nehnuteľnosti, žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie môže byť aj podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (ZSP 48/2004).

14. V predmetnej veci bolo zistené, že dňa 21.03.1995 bolo vo forme notárskej zápisnice č. N 607/94, NZ 118/95 vydané notárkou JUDr. Machajovou osvedčenie podľa zákona č. 293/1992 Zb. o oprávnenej držbe sporných pozemkov právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/. Na základe tohto osvedčenia bola v katastri nehnuteľností v roku 1995 s účinkom od 30.10.1995 zapísaná za spoluvlastníka sporných pozemkov právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/. Jeden rok a 20 dní pred uplynutím 10-ich rokov od uvedeného zápisu sa žalobca podaním návrhu v konaní vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. NO-5C 133/2004 domáhal určenia, že predmetné osvedčenie o držbe je neplatné. Okresný súd sa predovšetkým zaoberal, či toto podanie má vplyv na plynutie 10 ročnej premlčacej lehoty stanovenej v § 2 ods. 2 zákona č. 293/1992 Zb. v znení platnom do 01.12.2000 a zároveň či vzhľadom na výsledok predmetného súdneho konania došlo k strate dobromyseľnosti právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/. V tomto smere sa odvolací súd, tak ako okresný súd, ktorý vydal napadnutý rozsudok, stotožnil s právnym názorom vysloveným Okresným súdom Dolný Kubín v rozsudku č.k. NO-5C/133/2004-36 z 13.12.2005, že podanie návrhu o určenie neplatnosti notárskeho osvedčenia nemalo vplyv na plynutie tejto 10 ročnej lehoty, ktorá uplynula 43 dní pred vyhlásením tamtoho rozsudku. Okresný súd správne určil, že od právoplatnosti označeného rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín (t.j. od 03.02.2006) až do podania žaloby, o ktorej súd konal na okresnom súde (t.j. do dňa 13.12.2016) uplynulo 10 rokov 10 mesiacov a 11 dní - teda viac ako ďalšia 10 ročná doba. Po uplynutí doby 10 rokov sa právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/ stala spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností a nie je možné prihliadať na existujúce vzťahy spred tohto zápisu. Tieto skutočnosti mohli byť relevantné len počas plynutia ustanovenej 10 ročnej doby, spôsobom, ktorý predpokladal zákon. Z uvedeného dôvodu sú tvrdenia žalobcu, že mal nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam dedením už právne irelevantné.

15. Účinnosťou zákona č. 393/2000 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam, kde bol vypustený aj § 2 tohto zákona, sa na právnom postavení právnej predchodkyne žalovaných v rade 1/ až 3/ ako oprávnenej držiteľky nič nezmenilo a neboli okresným súdom zistené ani žiadne skutočnosti, v dôsledku ktorých by v dobe 10 rokov (plynúcej odo dňa jej zápisu do katastra) došlo k relevantnej a trvalej strate dobromyseľnosti a tým aj oprávnenej držby. Právna predchodkyňa žalovaných v rade 1/ až 3/ teda splnila podmienky vydržania vlastníckeho práva k pozemkom podľa § 134 Občianskeho zákonníka.

16. V zmysle § 134 Občianskeho zákonníka je jednou z podmienok vydržania nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, ktorá je pri nehnuteľnostiach 10 rokov. Prekážkou nepretržitosti nie je právne nástupníctvo, pretože právny nástupca si do vydržacej doby môže započítať aj dobu, po ktorú vec oprávnene držal jeho právny predchodca. Plynutie vydržacej doby je pretrhnuté vtedy, ak držiteľ prestane byť dobromyseľný alebo prestane nakladať s vecou ako so svojou. Uplynutím doby 10 rokov, t.j. dňom 30.10.2005, sa tak

stala právna predchodkyňa podielovým spoluvlastníkom sporných pozemkov, pričom zároveň zaniklo vlastnícke, resp. spoluvlastnícke právo doterajších vlastníkov.

17. Odvolací súd konštatuje, že žalobca sa mal aktívne zaujímať o svoje práva relevantným spôsobom, ktoré mu umožňujú právny poriadok. Ako už odvolací súd vyššie poznamenal, podanie, ktorým sa žalobca domáhal určenia, že osvedčenie o držbe je neplatné, nemalo vplyv na plynutie 10 ročnej lehoty. Právnym úkonom, ktorý bol spôsobilý prerušiť plynutie doby 10 rokov je až podanie určovacej žaloby na súde, čo žalobca urobil až po uplynutí 10 ročnej lehoty. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd vyhodnotil žalobu žalobcu ako nedôvodnú a preto napadnutý rozsudok okresného súdu v plnom rozsahu potvrdil.

18. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V predmetnom odvolacom konaní mali plný úspech žalovaní v rade 1/ až 4/, a preto im odvolací súd priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Ďalej o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)